

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-06-17
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 30063-10
 Enhet 12

SÖKANDE

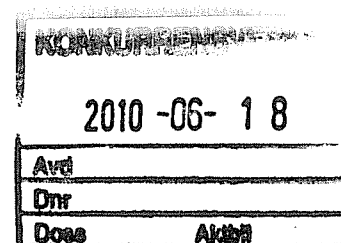
CMA Research AB, 556525-4256
 Ågatan 31
 582 22 Linköping

MOTPART

Sveriges Kommuner och Landsting
 118 82 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOM

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 7 maj 2010 att upphandlingen tillsvidare inte får avslutas upphör därmed att gälla.

Dok.Id 26151

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegelhuddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND

Sveriges Kommuner och Landsting (nedan benämnd SKL) har genomfört en upphandling av Vårdbarometern, dnr 09/3696. Upphandlingen har genomförts som en selektiv upphandling enligt LOU. I tilldelningsbeslut avsänt den 29 april 2010 beslöt Sveriges Kommuner och Landsting att anta annat anbud än anbudet från CMA Research AB (nedan benämnd CMA).

YRKANDEN M.M.

CMA ansöker hos Förvaltningsrätten om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska rättas. Till stöd för talan anförs i bl.a. följande. CMA gick enligt SKL inte vidare till utvärderingen på grund av att ett skallkrav inte är uppfyllt. Detta skallkrav är uppfyllt eftersom bolaget på flera ställen angivit att de har en kvalitetshandbok som beskriver hela processen och som följer undersökningsbranschens kvalitetsnorm ISO 20252:2007. De punkter som tas upp är alltså branschstandard och något som är självklart för alla leverantörer som följer ISO-standard. I till ansökan bifogad bilaga beskrivs var i Kvalitetshandboken man hittar de förklaringar som efterfrågas. Bolaget har i anbudsansökan angivit att "Kvalitetssäkringen sker enligt en omfattande och detaljerad specifikation och kan beskrivas i detalj på förfrågan". Slutsatsen är att SKL skulle valt att godkänna detta eller, om minsta osäkerhet fanns, be om ett förtydligande. Vidare blev bolaget under upphandlingen uppringda angående utvärderingen i nästa steg, där man besvarade frågor under Rubriken "Kvalitet". I förfrågningsunderlaget står det; "Därefter prövas anbudet avseende övriga i förfrågningsunderlaget ställda skallkrav. De anbudsgivare som uppfyller ställda skallkrav går vidare till utvärderingen. Övriga anbud förkastas." Eftersom de blev utvärderade och kontaktade i nästa steg måste de först ha klarat skallkraven. Frågan är om man har rätt att gå tillbaka och omvärdera detta. Något som förstärker argumentationen är att de ligger hela 20 procent lägre i pris än vinnande anbud och av allt att döma hade vunnit upphandlingen om de gått vidare. Eftersom företaget bakom det vinnande anbudet redan genomför en liknande

undersökning på uppdrag av SKL, finns det ännu större anledning att kontrollera att det hela gått rätt till. SKL hävdar att CMA inte har hänvisat till sin kvalitetshandbok, men det gjordes redan i anbudsansökan, som kvalificerade till nästa steg. Vidare hävdas att CMA inte har rätt att komma in med uppgifter långt efter sista anbudsdag. En eventuell anmodan om komplettering borde inkommit under själva anbudsprocessen. CMA har inte haft någon möjlighet att påpeka detta tidigare eftersom man saknat insyn under processens gång. CMA uppfyller de skall-krav som SKL hänvisar till, eftersom de är helt och hållet allmänna och grundläggande i branschen och följs av alla företag som är medlemmar i Esomar och SMIF och som agerar i enlighet med branschens ISO-standard. De blev kontaktade i utvärderingen, och fick svara på och återkomma om ett antal utvärderingsfrågor. En logisk konsekvens av SKL:s egen formulering förfrågningsunderlaget är att de blivit kvalificerade för vidare utvärdering. Om man ska ha möjlighet att backa i processen när konsekvensen av utvärderingen kan skönjas, innebär det att upphandlingen inte genomförs på ett rättvist sätt och valet av leverantör kan ske godtyckligt. SKL ställer mycket höga krav på att anbudsgivarna skall uttrycka sig rätt och tydligt och agera enligt detta, vilket även borde gälla för den upphandlande parten.

SKL bestrider bifall till CMA:s ansökan. Till stöd för sin talan anför SKL i huvudsak följande. SKL inte har brutit mot någon bestämmelse i LOU eller upphandlingsrätten i övrigt. SKL har genomfört en selektiv upphandling av Vårdbarometern, dvs, telefon intervjuer med en för respektive landsting representativ grupp för befolkningen i landstinget. I det första steget inkom åtta ansökningar varav sex kvalificerades för att få förfrågningsunderlaget. I andra steget inkom fem anbud, varav CMA var ett. Vid genomgången av skall-krav konstaterades att CMA inte uppfyllde skall-kraven varför de inte gick vidare till utvärdering. Av förfrågningsunderlagets Kravspecifikation punkt i framgår följande. "Anbudsgivaren skall bifoga en utförlig beskrivning av det koncept avseende telefonintervjuundersökningar man avser att

använda för detta uppdrag ”Av bilaga 6 i förfrågningsunderlaget framgår att i anbudet ska finnas en beskrivningen omfattande bl.a Befolkningsurval-hantering av dubbletter, personer som saknar telefonnummer, mobiltelefonabonnemang etc, Inmatning av rådata, Bearbetning av data, datatvätt, Hantering av internt bortfall och Bortfallsredovisning . CMA:s anbud saknar de uppgifter som krävs för att skall-kravet ska vara uppfyllt. Att CMA, i begäran om överprövning gjort ett försök att komplettera med dessa uppgifter kan inte beaktas i upphandlingen. Det är de inkomna anbuden som utvärderas. En anbudsgivare kan inte tillskansa sig mer tid än andra anbudsgivare genom att komma in med uppgifter långt efter det att sista anbudsdag passerat och tilldelningsbeslut har meddelats. Detta skulle strida mot principerna om likabehandling och transparens. CMA åberopar vidare i överprövningen en kvalitetshandbok. Denna har inte hänvisats till i anbudet i bilaga 6 och inte heller bifogats anbudet. Att CMA i överprövningen bifogar denna, kan inte påverka utgången av den genomförda utvärderingen. Enligt 9 kap 8 § LOU får en upphandlande myndighet begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras, om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. SKL har gjort den bedömningen att det dels inte är möjligt att komplettera/förtydliga uppgifter som inte finns i anbudet, dels att det inte är möjligt att låta en anbudsgivare som inte uppfyllt ett skall-krav och rätteligen ska förkastas i efterhand lägga till uppgifter, då detta skulle innebära en särbehandling som strider mot likabehandlingsprincipen. En anbudsutvärdering sker utifrån olika delmoment, varav vissa kan företas parallellt. Att någon anbudsgivare får en fråga om en del av upphandlingen, men sedan visar sig inte klara skall-kraven, kan för vissa tyckas onödigt, men är inte i strid mot LOU.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandl-

ingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

CMA anser att bolaget genom att hänvisa till en kvalitetshandbok som beskriver deras process har uppfyllt uppställda skall-krav. Av förfrågningsunderlaget framgår tydligt vad den efterfrågade beskrivningen ska innehålla. En allmän hänvisning till en kvalitetshandbok kan inte anses medföra att skall-kravet är uppfyllt. En upphandlande myndighet har möjlighet att begära in kompletteringar. Någon skyldighet att inhämta kompletteringar finns dock inte. En anbudsgivare kan inte heller genom att komplettera en ansökan om överprövning med efterfrågade uppgifter uppfylla uppställda skall-krav. Mot denna bakgrund föreligger inte grund att förordna om ingripande med stöd av LOU. Vad CMA anfört om kompletterande frågor rörande utvärderingsfasen föranleder ingen annan bedömning. Ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Ann-Jeanette Eriksson
Rådman

Föredragande har varit Peter Collert.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.